

ПРОЛЕТАРІ УСІХ КРАІВ
ЗДНАЙТЕСЬ!

Соціалістична Партія Канади.
Socialist Party of Canada.

Робітники в боротьбі згублять лише свої кайдани, а здобудуть усеї сьвіт!
К. МАРКС.

ЧЕРВОНИЙ ПРАПОР.

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РОБОЧОГО ЛЮДУ

ПЕРЕДПЛАТА:
На рік \$2.00
Пів рік \$1.00
Чверть 60 цт.
Одно число 5 цт.
До старого краю . . \$2.20

THE RED FLAG

Socialist weekly paper for Oukrainian proletariat in Canada.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:
Червоний Прапор
(The Red Flag)
467 Manitoba ave.
Winnipeg, Man.

Рік I.

Вінніпег Ман. Субота Цьвітня 25, 1908. Winnipeg, Man. Saturday April 25, 1908.

Число 15.

J.D.HOUSTON.

Єдиним кандидатом на північний Вінніпег з Товариш

* I. D. GAVSTON. *

добрій соціаліст і чесний борець за робітні парід!
Робітники! доложімо усеї своїх сил, а проведемо свого кандидата до Домініального Дому! Нам лиш тоді полехна, коли відберемо машини в державну власність.

Яка колонія хоче поставити соціалістичного кандидата до Домініального Парляменту, а немає у себе відповідного чоловіка, най звернеться до Екз.Пров. Комітету Манітоби. У Вінніпегу є досить здібних соціалістів до парламенту. Не сьвіт! Вибірайте соціалістів! Не дайте капіталістам далі панувати в Канаді

ПЕРШИЙ МАЙ.

Сьогодні день-Велике Сьвято,
Сьогодні Перший Май!
Пани нам пекло зміли дати,
Собі украли рай.
Панам весіле та гуляне,
Нема буденних днів—
А нам відвічне мордоване,
Недоля нуждарів!

Поги нам щиро курять очи,
У морок нас ведуть,
Уся гидота, діти ночи
З нас тільки і живуть!
Та час минув, пропав на-вік,
Прокинулися ми!
Заворушився робітник—
Загинете, пани!

Сьогодні день-Велике Сьвято,
Сьогодні Перший Май,
Сьогодні'будем присягати,
Що в вас відіймем рай!
Дивися, дуко, наша сила
Росте, на тебе йде!
Тобі весна не буде мила,
Де наш сьвіт гуде!

СВЯТО 1го МАЯ

Наближається день першого мая. Весна йде по землі, встеляючи її квітками. Золоте сонечко поливає землю теплом своїм. Ожили дерева, комахи, звірина. Оживає і твоя душа, робітнику і твоє серце б'ється скорше і сумні очи милують ся зеленою травичкою, і уста хочуть усміхатись до краси весняної...

Та де там! Камінь лежить

на душі не для нас весна, не для нас увесь божий сьвіт!

Тим радощі весняні, що літають тепер з коханками в автомобілях, для них сьвіт пташок для них сонечко веселе.

Нам--шувля, біга, майна, плуг, або біганє в шуканю роботи. Так минає наша весна, так минає усе наше життя!

Нашу весну відібрали собі нероби дармоїди!

Сумняб була наша доля, коли не було надії на будуче.

Але надія є, але будучі, веселі часи соціалізму наближають ся.

Наближають ся на всій земній кулі день Соціальної Революції, коли парід сквітуть капіталістів, і житєм почнуть користати усі рівно.

Робітники по всій державі сьвіту готують ся до того великого дня остатнього бою.

І звяк будучого життя, звяк всесьвітньої єдності боротьба за Соціалізм встановили робітники на своїм всесьвітнім з'їзді сьвяткувати день 1го мая.

В сей день усі сьвідомі робітники на всій земній кулі лишайть роботу, збирають ся на мітинги, радять ся, що мають далі робити, як далі вести роботу за увільнення зид капіталістичного ярма. Народ робить величаві демонстрації. В день 1го мая робітництво рахує свої сили. День 1го мая є великоднем воскресяючого людства, днем радості. Капіталіст бавить ся, що дня. Робочий люд всього сьвіту залишає роботу 1го мая, чи хоче, чи нехоче капіталіст.

Робітник каже, „надійде час і я кину роботу на капіталіста, щоб вже більше до неї ніколи не вертатись!“ То буде лиш тоді, як нас буде більшість...

Перший май є днем будучої свободи.

Диви, дуко наша сила росте На тебе йде,
Тобі весна не буде мила
Де наш сьвіт гуде!

І ми, сьвідомі робітники-соціалісти в Канаді сьвяткуємо Перший Май. Май найкращий місяць в році, кинь, брате, бігу, лиш фа-

брику, і ходім до дієу, на зелене поле, подивись як хорошо по богатому сьвіті сьогодні Перший май! Сьогодні страйкує пролетаріят на всій сьвіті...

Що, хорошо, в природі?.. Але завтра знов до машини!.. Що, ти мотаєш головою? Не хочиш, щоб я тобі нагадував машину?

Ні, власне ниньки я нагадую, кричу тобі в лице, що ти раб!

На дворі весна, але не для тебе, сьвіт божій рай але дармоїдам, а ти, що все виробляєш не маєш права подивитись на сьвіт веселій, бо ти раб!

Коліж хочиш днів радєних, житя людського, весни веселої прилучись до сьвідомих полків робітничих, борись за соціалізм!

Наближається 1 май 1908 року. Сего року більше 20 000 000 пролетаріату сьвяткуватиме сей день, не піде на роботу, на ганєбну капіталістичну.

У нас в Канаді се перший раз від океану до океану робочий люд буде сьвяткувати своє сьвято.

„Пролетарі всього сьвіту зднайтесь!“ першого мая гукатице по всьму сьвіту, громами. котитиметь ся по землі!

Всі, хто віри в соціалізм! не йдїть 1го мая до роботи, збирайтесь на мітинги, бавтесь, веселїть ся скликайте всіх до нового братерського житя. А нещаситному ворогові покажіть свою силу, що більше ми терпіти не будемо, що ми рівними, могучими рядами без повороту йдемо внове житя!

ВЕЛИГДЕНЬ.

Надходить весна аз нею і Велигдєнь...

Вже сама згадка про се дає много до думаня. Зараз насувають ся гадки, зараз серце наповняєсь мягкєстю, на згадку Того, котрий приходив, жив, учив і вмер для того, щоб утерти сльози всім плачущим аби помігти бідним-пригноблєним.

Але серце жалеє переїмаєсь, коли згадати, що те найбільше сьвітло для робочого люду, Того учителя забито, який хтів заснувати царство боже на землі. Ворог не міг стерпіти учени Христавого, яке вливало всім нові надії. Не міг дивитись далше, як за Христом слїдували всі страждяючі в ярмі капіталістєв.

О, ні! Він, розп'яв єго на кресті.

Думали безумні володарі сьвіта, що забивши Христа зложивши єго тіло до гробу загасять лучі-правди, придавлять духа, який кличе люд до житя волі. Та завелась бездушні!

Невже є така сила в сьвіті щоб могла побороти те що непобориме, те, що живе вічно. О, прокляті ви, коли думаете, що забивши тіло забете й духа. Христос вами забитий не остав в мертвих, а воскрес. Воскрєсло його учєня. Всі трудячі ся всі страждаючі визвані Ним до житя не завернули з дороги, а пішли Ним вска заною дорогою і ширять далше євангєлію визволення працюючих мас з рук клятих катів.

Много мертвих встало з гробів і много глухих почало слухати, О, даремний ваш захід був розпинаюч Христа, він, воскрес в людсьтві. Він увірив її, що на сьвятїйшого і вишого в законі понад те, „щоб чинити те иньшим, що хочимо аби они чинили нам.“ От весь закон і пророки.

І коли повисні слова розуміють, то вони в той час живуть завше з Христом. Тоді їх ворог бачить, що даремні его заходи вмовить в люди, що він, побідив Христа погребавши в гробі.

Христос в гробі не остав, Христоси не місце між мертвими, а між живими. Тому дбай усяк, щоб сталося так, як найбільший учитель любови Христос бажав, а певне, що не будем терпіти неволі.

— Не будем мати пекло там где-справді шний рай...

РОБІТНИЧІ ОРГАНІЗАЦІЇ в Канаді.

На всім світі робітництво організується в два способи: політично і економічно. І економічна організація, як примічено, повляється раніш політичної. Вже після того, як робітництво досвідчить ся, що страйками та „касами в заїмної запомогі“ помочи пролетарській нужді годі — тоді робітник кидає дорогу угодову і починає ВЕСТИ СВОЮ ВЛАСНУ ПОЛІТИКУ, наскрізь революційну, що прагне захоплення власті над державою в руки працюючих. Але, борючись політично, виступаючи як окрема Соціалістична Партія, пролетарі не лишать і своїх старих заводських організацій, тепер наскрізь змінено, бо члени соціалістичні вляють ся на економічну боротьбу, боротьбу за побільшенє платні та за зменшенє робочої днини лиш так як кажуть: „поки сонне зійде, щоб доса очи невилла,“

Робітник, тепер, глибоко переконаний, що забезпечений кусень хліба йому буде лиш в соціалістичнім житю.

У нас в Канаді і економічні і політичні робітничі організації. З одного боку стоїть Юнія, з другого Соц. Парт. Канади. Юнія, зорганізовалась раніш ніж С. П. Юнія стара, юністів десяткі тисяч. Але жаден з юністів не задоволений Юнією; хліба жменя юнійних урядників, які живуть з юнійних грошей. Юністи не задоволені Юнією. Чому? Тому, що Юнія відпирє політику. Раніш ціла Канадійська Юнія, як Юнія Штейтська і Юнія в старій Англії — відкидали політику. Вони казали: „нам робітникам треба лиш добрий зарібок. Най політикою бавлять ся ті, хто хоче“

І ми бачимо, що Юнія, відкинувши політику, віддали і Англію, і Штейти і Канаду в руки і повну посілість

капіталістам.

Тепер, часи відмінлись. Тепер, робітник відчуває потребу своєї власної політики і така Юнія, яка тепер є в Канаді лиш з колодою на дорозі свідомих пролетарів.

Робітники, розуміючи потребу політичної боротьби і з організували Соціалістичну Партію Канади, яка отверто іде до відібрання від капіталістів награбоване ними у трудового люда добро.

Що нам зробити з Юнією? Іти проти неї, знищити її? Ні! Свідомі робітники мусять нести в Юнію, організації соціалізм, так сказати, обсоціалістичити Юнію. І в Канаді поводи до того вже іде. В Британській Колумбії в Юнії мають вплив соціалісти. Тов. Петаніє працював в юнійних часоньсах.

В Альберті Юнія отверто пішла за соціалізмом. Так і в Штейтах. Там соціалізм просто закублив ся в міліонних юнійних товариствах. Соціалізм тоді занавів, коли його піпєр Елла, а така ситя є в юніях. То які юнійні організації тепер це злі, але ми мусямо іти в них і переробити на добро, соціалістичне. Соціалістична Партія несе світ і поратунок не лиш пролетарям, вона як апостол христовий, несе світло і поратунок усім страждаючим і затрудненим — убогому фармарту, що погібав в зубах шторників та елеваторів. Але і фармарт радить організуватись економічно.

З ЗАРОБІТКІВ.
(нарись)

З далекої дороги вертається до дому Оврам Гливаський. На чоботах курява, на плечах торбина. До дому... до своєї власної хати! Чого-ж так не весело глянули його темні очи, коли загляді рідне село? А ноги не рестучають мов знехоті... Уже більш півроку, як кинув він се село, свою хату, стареньких батьків в їх убожестві, і пішов шукати кращої долі, кращого достатку і для них, і для себе. Чого-ж така плюскла та легка торба, що за його плечима? Куди сховав він добро своє, той кривний заробіток, котрого ждуть дома з такою надією? Чого і сам Оврам зчорнів та схуд, а сіра свитина його в латах? Хіба таки й там, в тім великім і ображенім-міські, де люди живуть в палацах, а з кожного вікна виглядає стілько богатства, сяє стілько золота, — чи вже й там він не знайшов своєї

долі? Ні, не знайшов!...

Палке серце рвалося на боротьбу з життям, щоб відбити у нього і свою частину: руки горіли до роботи. А все-таки не знайшов! Не здригався, як недоля сама його вишукала і привитала... Сумно глянув він на маленьку хатку, що біліз біля самого цвинтаря, — то його рідна хата. Там він родився зріє, там вперше зазнав нужду й горе. Там тепер же його стара, нужда мати, — жде, як ясного сонечка. Чим-же він її тепер потінить?... Важко зітхнув. Оп-раям; присів на цямрині старої кирниці і сумним оком окинув шлях. Згадалось йому — скільки надії було в його серці як півроку назад ішов він цим самим шляхом. Які веселі думки ніс тоді з собою...

— Тоді я був багатий і щасливий, — думав він, хотів мав цю саму торбу і свиту. Багатий був на латки та на дрібні сльози, але ті сльози дилися з щирого почуття до людської долі та неволі, — а тепер вони занкли ся в серці від ненависти до тих-ж людей...

Перед його очима встало яскравими малюнками все його життя в чужих людях. Фев він, вкуш з другими бідолахами, як і сам, день-за-дня перебивав ся в незнайомому місті підешною роботою, вишукуючи місця на фабрику. Осв він в пивоварні, серед вечасного клекоту й брязкоту, подав вугля і дрова, радий, що дірвався до справжнього діла...

— Скільки то людей повеселішав від нашого пива, — жартобливо каже йому товариш Прокіп, що працює з ним біля одного кітла: хазяїн наш і шинкар, відкладає він на пальцях, — повеселішав, що зароблять грошей на націй сніпні ідуци, пан радуєсь, ще він після смачного обіду... А нам з тобою і то вже буде за веселіть, як наставник за лишню розмову, не догадається ся накласти нам у шню. Бач — яка гарна робота: від неї всім стало весело!...

Оврам сміється. Йому й справді весело, бо він ще вірить в ті мрії, що приніє із дому. Він згадує своїх і думає, що буде весело не тільки пані, що пьє після обіду пиво, а й його Оврамівій хворій матери, що з його заробітку шматок хліба. Та не довго було весело! Відносини до них, простих робітників, з руки тих, кого звали тут панами, прикро його вражали і гірко ста-

ло у нього на душі.

— Прокіп щирю правду сказав, що і то вже ласка, як по шні не наклали. Чого вони над нами куражать ся, та знуцають ся?

Хіба таки ми не люди?

(Дальше буде.)

ЗАМІТКИ.

Два гатунки людей не мають заняття. Міліони робітників блукають шукаючи за роботою, тисячі капіталістичних паразитів суть плачені хочай не роблять нічого.

Хай ми скажемо: Лучше голосувати за тим чого потребуєсь і унасти, а ніж за тим чого не потреба і мати усьлих. Забезпечивши ваш голос забезпечите себе самого; роблячи і голосуючи за соціалізм.

Товариші робітники! Коли ідете по при великі камєниці, приїмніть собі, що они витворені Вашим кровавим піотом. Знайте, що стілько там пеголок, стільки там шматок Вашого мяса, які Ви віділили з свого тіла будуючи їх. Ви ж будували а хто мешкає в них спитаю?...

Коли переходите по при великі готелі, реставрації, парки, театри і т. п. знайте, що они витворені та пі сля прав справедливости і Ви, повинни користуватись ними. А чи є оно так? А так Вашим добром покори- стовують ся дармоїди а Вам остаєть ся те що першим зі стола впаде. Думайте...

Коли Ви бачите, що Вашої працею повстає все а в той час чуєте доріканя, немовби то Ви грішники, не робі і т. п. напр. що Вас по смерті еще пекло чикає, то знайте, що до Вас ті слова говорить або сам дармоїд чигаючий на Вашу працю, або эго платний наймит.

Знаєтьє эго скоро, бо він не живе так сам, як Вас вчить а живе в найліпших розкошах. Тому коли Ви эму добре приглянетесь перестанете эму вірити, а з тим і життя Ваше стане поліпшувать ся.

Найліпшим і найпевнішим ліком на Вашу нужду є соціалізм шукайте эго він недалеко. А знайшовши знайдете житє.

Глядіть, бо ворог не спить; тож і Вам годі спати.

Ідуть вибори се Ваши жнива. Від сего буде залежати, чи довго эще катам панувати.

СТРАТА ТИРАНА.

В пятницю 11 с. м. студент львівського університе-

ту МИРОСЛАВ СІЧИНСЬКИЙ СТРАТИВ намієника Галичини графа Потоцького, під час авдієнції трома кулями з револьвера.

Коли Січинського виводили жандарі, він звернув ся до бувших на авдієнції хлопеких депутатів з словами: „Я вбив його за вас.“

Так, Потоцький агнув за те-пекло, яке він зробив галицькому хлопству понираючи аристократію, великі проінації, самовладу поліції та урядників і безкрає онуство ксьондзів. В Галичині раюють пони і дідичі, але більше міліона хлопів мусіло емігрувати сьвіт за очі з рідного краю за окіяни, культурити Бразилію та Канаду.

Але остатними днями Потоцький був роспановив ся в краю. Любимець цєсаря він нехтував навіть, постановами парламенту і міністеретва.

Австрійський уряд, бачучи, який рух пішов між руськими хлопами і мійским пролетаріатом в східній Галичині, згодився на уступку і хтів де що дати руським в справах національ-них, а також мусів подумати про загальне право виборче до галицького сойму.

Потоцький, яко заступник аристокрації бачив, що ті уступки ведуть до повного занепаду власті дідичів в Галичині. Він, ратуючи свої аристократичні інтереси, понехтував постанову міністеретва... А вибори до львівського сойму показали, що Потоцький хоче царювати по старому.

„Чи це той Потоцький, що розум жіноцкий?“ так казав один гайдамака в очі прадідовч галицького намієника,

Мав жіноцкий розум і накієники.

Вже в Галичині виресли молоді сили, які не хочуть терпіти панованя дідичів!

Усе з часу повстаня студентів в сїчні 1907р. запахтіло в Галичині РЕВОЛЮЦІЮ. Літом парід сподіється на парламент. Але Потоцький показав, що ще сильний „бог панський.“ Терпцю не стало!

Покарати злодія взявся М. Січинський, Потоцький здихав у піг Січинського, а той казав, се тобі за муки нещасного народу!

М. Січинський за-студентеські розрухи сидів у в'язниці разом з Кратом. Його чесна душа не могла стерпіти тих образ і мук які творив тиран над його народом. Він пішов і забив ката.

Слава герояві! його імя

буде вічно в пам'яті галицького народу.

Сей вчинок можна порівняти з героїзмом швейцарського Вільгельма Телла.

Ми соціалісти не стоїмо за окремі вбивства знаємо, що нарід може себе визволити масовим повстанням або рухом. І звичайно сей рух не примусить на себе чикати в Галичині. Чи панувати народові, чи дідичам?.. І ми певні, що так добре освідомлені хлони, як галицькі, вже не довго будуть терпіти аристокрацію.

І коли аристокрація не буде надалі вприратись—то повстанє в Галичині не мінуче. За одним Стинським повстануть тисячі і горе вам тоді, кровоніиці!

Чи Мирослава викликав по краю повне задоволенє в демократичних веретвах. Але цесарь і вся паньєка еволочь обурені. Вшехполаки показались.

Руські посли в парламенті заявили, що ПОТОЦКИЙ ЗАСЛУЖИВ КУЛЮ.

І ми галичане в Америці, чи русини, чи поляки, чи жиди, ми славимо Мирослава Стинського за німсту за нас, бо Потоцький вигнав нас з рідного краю.

А до старого краю кличемо: „Народе! іди за приміром Мирослава, підволься на аристократію, вирви з її рук владу над Галичиною, стремі зробити з Австро—Угорщини демократичну республіку, стремі до соціалізму!”

ГОЛОС ФАРМАРИВ.
ПЛЕЙЗЕНТ—ГОМ МАН.

Читаючи нашу одиноку часопись „Ч. Н.” бачу всілякі надіслани про покритвеня народу. Отже хочу написати і про свою біду. Нас тут осіло, до 300 руских фармарів. Грунта, як і скрізь між нашими фармарами суть підлі. Ми фармаруємо вже від 11 років, декотрі менше; чиж ми млите, що ті, котрі осіли перш, то ліпше доробили ся. О ні! одна біда нас всіх, гнете і оден недостаток та злидні!

Чиж годен він доробитись, мислите? Хочби він і найбільше землі виробив, і найбільшу фамілію мав, то він не годен нічого доробитись, бо його так обрахували, щоб аму нічо не осталося з його праці.

Мусить фармар ціле літо працювати, коло фарми, а в осени збере, як зародить ся на тих камінях і корчах.

І мусить зараз везти до Ту-

Д. Вуд, обдирає тут чотири оселі: Тулин, Плейзент-Гом, Вінніпег-біч, і Комарно. Чиж мислите дістане, що за свою працю? Ні! Сей паук забирає збіжє, але грошей не дає. Каже забирати собі гоєподарекі знаряди, і так обрахує нещасного фармара що ще зстане ему винен. Вуд вірить, що фармар й другий рік мусить працювати. А поки винлачить, то ся машинерія цілком зінеується.

Тож мусить знов купувати другу, бо одно це земля камінна, а друге це машинерія, так спеціально виробляє ся, аби тримати фармара в неволі, тільки, що гарно пофарбована.

Чому ж фармар не годен доробитись?

Відповідь легка. Наколиб, фармар хотів виробити більше землі, то мусить зужити більше машинерію. Отже виходить, що фармер тільки праці мусить більше стратити, а не дістане жадного хієна.

А наколи случить ся злий рік, то наші фармери на 160 акрах гинуть з голоду.

А перед таким лихолітєм як тепер, робітник незабезпечений так само і фармер. Тому що капіталіст підчас такої кризи, тільки обдирає! Купує фармарську працю ні за що, каже, що тепер гроші дорогі. А з робітника знов дере, каже, що тепер мало витворюєть ся праці, тому она дорога. З сею бачимо, що капіталіст тримає палицю в своїх руках, і бе одним кінцем фармера, а другим робітника. Обдер фармера, до тано купив его працю, а робітника, що дорого ему продав.

Ось і примір! наш фармар Антін Вовчук, новіз спродати тисячу сніпків, подесять центів за сніпок. Д. Вуд, еказав, що Говермен купує, на виставу в Ленд-Офіси.

І довідався, що він, продає по 20 цент. за сніпок таки тут, це, шось мені не з розуміле для чога так богато, рядови сих сніпків, бо тоді він набрав шось до 50 кар. Добрий заробок! Чиж мислите дістав хто хоть цента?

Ні він, ще нас раз обдер, він казав брати вози і грабарки, хоч він і не потребував, але він его так умастив що той бідолаха щей завинив, \$10, бо він коштував \$75, а грабарка \$35.

Тож мусить, ще і на другий рік працювати, щоб обробити та не знати, чи що лишить ся і на другий рік бо наколиб, шось він уломив, то не годен дістати яку не-будь частину. Хіба мусить

купувати нову. Тому, що капіталісти запровадили монополі (приватну власність) на машини.

Отже вам ніхто не продаєть і не зробить такої частини. Але на сїм, ще злодійство не кінчить ся, що кожді три роки, змінюють енетему машин, се для чога?

Для того, щоб фармер не-годен був, підобрати, яку будь частину, зі старої поломаної машини!

Глядіть же фармери! і заперечте наколи неправду пишу. Тож порозуміймо вже раз, що ми не годні нічого доробити ся, при теперішному капіталістичному, устрою, бо поки они будуть нас обкрадати.

Ми працюємо, від сьвіту до смерку так, що сьвіта божого не бачим, а в тойчас капіталісти шидять та штурдують якби нас хитро обікрасти.

Тож пора нам стати ополішнене своїх інтересів, бо так довго будемо бідить, як довго будемо давати себе визискувати!

Міський робітник, піднявсь і бореться за визволеня!

Ми мусимо, подати одні другим, свої братські руки, і стати разом одні за всіх а всі за одного!

А знищимо приватну власність, передкотрою, ми ті, що все витворюємо забезпечені як муха на зиму, ми незабезпечені на завтрашний день. В нас сила! Напшою працею, витворюєть ся все те; що люди потребу-ють.

Ми фармери! що то таке слово фармер?

Се значить ся гоєподарь! То правда, що гоєподарі, маємо по 160 акрів землі, але проте хліба купуємо. Се нічога і жінки, і діти, ходять босі, та обдерті, чи може ми не працюємо а тільки спимо? Ні, ми, працюємо, більше ніж потреба, бо в зимі, з кортами, від ранку до пізнього вечера, а в літі—коло землі, сами жінки і діти.

Капіталісти, нас обдерають і в инший спосіб напр: всілякі річи, які нам потріб-но, одіж, обув, і таке інше везуть до нас гниле, щоб скорійше нищилося аби фармар мусів купувати, друге, бо, вони воліють, щоб воно зогнило по складах, бо коли фармар сьвіже візьме то тогді не так скоро воно знищить ся. Тому дивіть ся, товариші фармарі та напишіть, чи правду пишу:

Робітники почали напрям сьпільного житя, тож берім ся і ми до роботи, скорше добро настане. Хоч капіталістичні наймити, охланни-

ки кричать, що наша надія вже розсілася як туман, і наша одинока часопись „Чер. Пр.” упала, та мені не дивно... На те гоєподар, неа тримає, щоб стеріг хати.

Але за скоро радустесь, бо, ми, самі робітники, отже для себе зможімо видавати, наколи ми, ваші річнемо залишать, то для кого ви будете видавати?

Тож тов. Він. Льок, ч. 2. не падайте духом, за вами вся провінция, встала, „Чер. Пр.” розбудив нарід від вікового сну, і тепер фармер, і робітник, побачили, котра газета, боронить їх інтереси.

Один до другого носить газету „Чер. Пр.” і каже! Вжій сеї медицини, а зараз подужаєш! Прочитавши кличте: „Най жис Соціалістична Нартія! Проч з либералами, та консервативтами. О, горе, буде і нашим хруякам, зрадникам, котрі пойдут агітувати за шиво, та горівку, купувати людські голоєи!

Ветавай на ворога люд голодний!

Розвій ся клич німети народной.

А. Вовчук.

ГОЛОС ДО МАЙНЕРІВ.

Товариші майнери гельпері і робітники за лавалком хліба-та заповіщенням свого бити ли, спускаємое в темні глибокі закони. Як кажуть за кавалок хліба ідемо підземні глибокі норі ми непевні, чи вийдем наверх або нас з відтам повиносят. Пригляньмоє у Ферніє В. С. Чиж там до день не ховают якого майнера, а часом і по три і більше. Чому ж у Ферніє з організовані Італьянкі майнері, а коли італьянці захоруює, або это так піба то він сидить вдома, або в шпиталю: хотьби і рік та все таки що пейди компанія платит ему за кожний місяць по \$ 78 т.є. по \$ 3 за кожний день. А чому! Тому що в італійнів епільна організація. Кількож, як мінні відомо покалічило наших русинів—а що они дістали від компанії.? Нічога!

Коли ми підносили гадку на організацію, то були такі, що нагвалт кричали що соціалізм то не спуктований гріх. Се сьмішна і пуєта поговірка нашими понами затуманеного українця: Чи соціалізм казує любити Господа Бога? Ні! Соціалізм нікому неперечить і певно що не буде, аби вірієся Господа а особливо соціалізм поступає

тою дорогою якої вчив сам Спаситель Ісус Христос.

Гляньте на майнери від Франк Альберти. Там Чехи Німці і Українці сильно зорганізовані.

Там в майні чи робить або так по закутках крутиться ся, то все за 8 годин має \$3.00 там компанія не може нічого з робити майнерам! А чому, знов за тяжчу працю в майні Мічел В. К. платять за 8 годин \$2.75 так само Гоємер і Ферніє тому, що нема організації а Юнія дивить ся на те все крізь пальці, а в майнах Льунельрік Альта що? ! углє стоїть догори „стрій ап” повно диму по ентрах і румах і дим так дуєть, що годі слова з себе видубити та еще понад головою собі пікою робіш, брили углє покалічать голову, твар, руки і кров каплями тече. Та що за ту кроваву роботу маєш за 8 годин \$2.50, що ти видаш для компанії пару тонів углє, що Компанія продає, тош по \$8.50 а ти за своєю працю дістанеш \$2.50 Ну! небудь соціалістом не органіуй ся за себе, цілуй свого гнобите ля в руку най тебе дальше морду, бо так в чать попи:

Українці майнери! Подумаймо вже раз над собою, придивім ся другим народносьям, котрі лучше виходять, чи они в організації, чи ми без організації. Нашим кликом, най буде: Соціалізм.

Ми, повинні запомочи грошем газету „Ч. П.” і не дати зму упасти! Ми, повинні, сеї поклик передавати, з уєт до уєт та всеюда цинить ся організація! Може в скорі по майнах буде робота. Тож не треба забувати на організацію, бо, в „єдности сила...”

Кожному вільно читати хотьби яку газету; з того чоловік набирає сьвідомети та знаємо хто нам приятель а хто ворог! але часто можна подибати читачів „Місіонара” крий нас Гоєподи! від тих людей поли ріж та в тікай. Они такі перевертні, що готови ребра подомити; там грозьба та покора. Роби хіба за півдармо і все дай на Боже.

Аж доперва будеш щасливий коли ногами не будеш мїг волочити;

Р. Д. Кравець.

НАСИЛЬСТВО НАД АЙШЛЯНДИКАМИ.

Понад берегом Вінніпегського озера вже перед 25 роками осіли Айшляндики. Вони походять з острова

Айшляндія, що лежить далеко на північ від старо, Англії, на тім острові вже не росте збіжжя, люди живуть з риби, овець, та польованих літом на мирських гусей, пух яких дорого цінить ся на світі.

Переїхавши до Канади, Айшляндиків привезли з собою і свої старі звичаї. Викорчувати свої гометеди, розвели овець, коров, але головним робом і тепер живуть з риби, якою живлять ся через цілий рік. Збіжжя майже жаден не сїє.

Але капіталістам такі фармари цілком не пожадані.

Чому? А тому, що Айшляндиків не потребують машинерії, себто не дають компаніям себе визнакувати.

А ми знаємо, щоб обробити фарму під збіжжя треба найменше взяти на \$1 000 машинерії вселякого закупна від „наших панів!“

Капіталістам за те не подобались духобори, тепер видали вони війну айшляндикам, аби і їх розігнати з фармів.

Сего року Парлямент Манітоби (себто консерватисти) видав закон, після якого забороняють ся на 4 року лапати рибу у Вінніпегскім Озері.

Сей закон бє по Айшляндиках. Вони мусять або покидати фарми, або набрать машинерії на кредит і сїяти збіжжя. А далі половину з них зацітує капіталіст, рештаж буде робити в муках хлїб на панів. (і вже болото Айшляндів і тепер розігнане). Капіталізм не терпить свободи, ані мусять бути його рабами! Айшляндиків з Вінніпегського Озера мусять зрозуміти політику тих, завдяки тому вони страждають.

Поратунком для всіх фармарів соціалізм!

В Соціалізм машинерію вони будуть мати задурно, ніхто нікого не буде сидувати, запрягати волів до неприємної роботи.

Гвалт над Айшляндиками іще нам раз показує, що то за „незалежні гази“ з канадійського фармара... Гази в Канаді мільонери, а ми всі і від верстака і від рілі лиш раби його.

Але час наближаєть ся. Повстануть раби, скинуть порабителів і опанують машинами.

ГІМЛЯ. У нас гостили д. Гігейчук та Шаблевскій консервативні агітори. Злі дороги не давали їм виїхати на роботу в провінцію. Агенти лібералів роз-

давали фармарам на наших колоніях муку.

Взагалі передвборче підкупство, хруніветьо вже широко розлили ся по краю.

ВІННІПЕГ.

Польське товариство „Gwiazda“ зголошуєть ся по Чартір. Одним Льокалем С. П. К. знов побільшало в Манітобі.

15 квітня німецькі і угорські робітники робили віче в справі прилученя до С. П. К.

В англійськїм, жидівськїм і українськїм Льокалях іде жива робота.

По улицях міста перетягають ся тисячі безробітних, яких 16 цвітї, поліція била булавами, а з „сїніарського офіса“ розганяли водою з відер з даху.

В робітничих масах все більше і більше зростає свідомість потреба політичної влади. Нарід бере горожанськї папери. Тов. Гаветона попруть тисячі виборців!

Не сплять і капіталісти, заклали ся скрізь передвборчі „клуби“. І у Вінніпезі дуже бігають тепер „агенти“ коло дрібних в ласти-телів, надіють ся на їхнє понертє. Навіть пивом, трактують сїгарами, Заклав ся і польскій консервативний клуб, який тягне за собою „Соколів“.

Одним руским хруням не іде. Хоч мають „Читальню Просвіти“, але там зібравсь разом ліберальні і консервативні наймити, кождий хоче продати „Читальню“ своїм „Панам“, але, щоб не погризлись, мусять мовчати про політику і лиш виступають проти Соціалістів.

УВАГА.

Окрім Соціалістичної Пар. аще в Канаді „Labor Party“, або по руски „Робітничя Партія“.

Ся партія має за собою не велику частину робітників, але сама не знає, чого хоче. Ся „Робітничя Партія“ боїть ся так отверто поставити справу, як Соціалістична. „Робітничя Партія“ не стоїть за відібранє від капіталістів влади і машин. „Labor Party“ надіють ся щось дістати від капіталістичного уряду покорою та прозьбою. Але щє нічого не дістала. „Робітничя Пар.“ послалала навіть своїх послів до Парляменту в Отаві. Але послі схрунили: тайшли злібералами, то з консервативними. Такий був посол „Labor Party“ з Вінніпегу. Була така „Labor Party“ і в Анг-

лії, мала в Лондоні в Парляменті послів і нічого не зробила, бо боялась виступити проти панів. Тепер вона западає, а на її місце прийшла могутча бова Соціалістична Партія Англії. Ми мусямо стреміти, щоб і в Канаді ті робітники що йдуть за „Labor Party“, аби пішли за соціалізмом. Єдина робоча сила, єдина Партія, єдина політика! Геть з долярами, з приватною власністю! Машини народові!

ШУТКОВА НЕДІЛЯ.

Англік, бачучи, як русини несли сьвячену лозу, запитав другого англіка: „Що то є?“

„А то лоза, щоб підгонити того осла, на якому їхав Христос.“ пояснив другий.

ВІННІПЕГ 12 с. м.

Організатор Юні був на мітингу в українськїм Льокалю. Казав, що він дуже радє, що між русинами іде революційний рух... Ми тим радїмо, що і Юні починає відчувати потребу політичної боротьби.

Без робітника нема життя Робітник без капіталіста обидеть ся, капіталіст без робітника—ні.

Але нам мало підбільшити кводра на доларі, соціалісти домагають ся таких законів, якіб забезпечили народові найменьшу платню \$2, 50ц. Тоді не треба буде і страйкувати. Такий закон ми можемо вибороти напіраючи своєю силою на парламенті.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СТРАЙК.

Уся канадійска юнія готуєть ся до генерального страйку, який можливо начинеть ся по першому маю. Головний організатор страйку обїздить Канаду.

Контрактори певні в свої силі і не хочуть повернути хоч такої платні, яка була торік.

Добре! хай знають нікчемні мисні, що вони грають ся з силачем львом! МИ ПОПРЕМО СТРАЙКНУ ЦІЛОМУ КРАЮ! Спиняють ся трини, погасне огонь в фабриках, стануть майни, хай побаче усея люд хто власне нан в Канаді!

—Тов. Томашевскій та нїв. тов. соціалісти пробудили Альберту. Народ обурений проти панованя двох старих партій і горнеть ся з великим одушевляем до своєї Соціалістичної Партії.

ДО РОБІТНИКІВ!

Гейже братя всі аднаймось Ні нікого не снуєкаймось, Лише разом усі стаїймо Ярмо вражє покидаймо! Пїрвїм пута, що нас давлять Всїх неробів що нам правлять

Власть приватну гет скасуїмо Фарисєїв бойкотуїмо.

Гей, ми братя, робітники одну раду маймо— У Парлямент соціалістів лише послаїмо.

У Парлямент до Отави тай до сїтїголю Тай тоді нам робітникам полїтїшить тїя доля.

Вибираїмо милї лиш соціалїстів, Не позволю вражї силї там криєла засїсти.

Як Соціалїзм Парляментом возьмєсь кермувати, Небудуть нас вражї кати з гавзїв викидати.

Перестануть нашї тїя в кусьні розкидати Динамітом тай кулями, що аж жаль зшеати.

Небудуть нас обкрадати при кождїй нагодї Бо пропаде так увесь капїтал, як камїнь у водї.

Мїхайло. Малофїй.

ГОЛОС РОБІТНИКА

Вставай брат голодний Давно вже пора,

Здобуть сьвіт свободний Завоювать всі добра.

Вставай люд бездолний Досить нам страдати, Досить томить ся в неволї, Не слїд рабом умирати.

Упросїтї у єдности Дїбємєя свободи,

Вирвим щастя на правах Пробужденї народи.

Досить ми терпіли, Коли царїла у нас тьма; Жити ми всі хотїли

Астраждали без кїнда Тепер гляди у нас сьєгло Не будем більш мовчати

Так возстанем усі дружно Щастє-благє ми кувать.

LETHBRIDGE ALTA.

Посилаю \$1 на „Чер. Пр.“ Прїслїайте як найскорше, бо я стїльки перечтав газет а єще жадна так менї не подобалась, як „Ч. П.“ Се правдиве сьвітло-правдиве сонце для робучого народу.

Прошу помістїть отєх моїх пару слївєць, Хай всі йдуть за голосом Вашої газети, коли хотять позбутись темноти-неволї.

Менї бачить ся, що лише той може проти „Ч. П.“ виступати, в кого єєрце рівняєсь каменю або єще твердше.

Хай же „Ч. П.“ рєсходять ся у всі закуткїм где живе люд, а він проженє тьму-неволю, а внесе всьвіт нове житє-долю-раї.

Іван Трофаненко

НЕВІЛЬНИЙ.

Пїснї віцєня не досїпвали Пали ми, жертвою борби і з

В цьвітї лїт на насїх картини Грізно дивлять ся зї стїн!

О, товаришї сьвїта свобода А як нам її дождати,

Ми, слабї люди і силї мало Надїмєя скоро її мати.

Не добра земля та що я вирїє на нї, Не хотїв би я бачить страданя товаришїв моїх,

Ну що же я зроблю таке щастя нас всїх, Гїтїтїть нас невзгода цєї капїлїстичнїя сїть.

А, зїні говорить давно вже пора, Пора товаришї вставати;

Нашу працю від неробів давно пора назад взяти. Ставаймо дружно ми, всі не

Скидаймо вражєє ярмо, Ставать в Соціалїстичнїї

ряди, Нам вільними бутї пора давно,

Г. Носик.

Збрєють ся.

Тифлїє, Кавказ, 19 цьвітїня, Генерал Міщенєко, генерал-губернатор Тифлєсу, вдався нинї до Карєкого округа в цїлї предпрїняти всїх средєв осторожности на турецкї границї. В Турцїї доконувана є мобїлізація над граничних вїтєк.

П е т е р б у р г 19 квіт. Міністер заграничних справ, бачно обсервує дїєствїя на турецко-персїдскї границї.

Користаючи з угоди з Англією має замір захопити Переню.

В день 1 Мая відбудет ся великий робітничий Мітїнг у Треїде Гал на Джимє авє, о 8 год. вечєром у Він.

У. В. Л. Ч. 2 дає відчити, що дєдїлї о 3 год. по пол. в Галї Шевченка. Вступ всїм вільний.

Виданє Укр. Він. Льок. Ч. 2 С. П. К.

за змієтє оголошенє редакції не відповїдає.

ТРЕНТ ТРОНК ПАСІФІК

МАЄ ГРОШИ

НА

—(ПОЗИЧКУ.)—

641 MAIN STR.

WINNIPEG MAN